

TAIDE- YLIOPISTO X

TAIDEYLIOPISTO = KUVATAIDEAKATEMIA + SIBELIUS-AKATEMIA + TEATTERIKORKEAKOULU

Taiteellinen asiantuntijuus elinkeinoelämässä

TAIDE YRITYKSISSÄ

*** taideteos**

*** menetelmä (taiteellinen tulokulma)**

*** asiantuntijuus (ajattelutapa, näkökulma)**

x

MIKSI TAITEELLINEN ASiantuntijuus?

**Uusia näkökulmia,
todellisia ratkaisuja,
uutta ymmärrystä,
tulevaisuuden näkymiä**

76%

**yrittäjistä ei tunne
taidepohjaisia kehittämismenetelmiä.**

Taiteen edistämiskeskus, Pro Bookers 2021

TTYVI

**Taiteen ja yritystoiminnan välinen yhteistyö
uuden liiketoiminnan mahdollistajana
1.1.2021-30.6.2022**

Taiteen ja yritysten välinen yhteistyö

- ✘ *TYVI – Taiteen ja yritystoiminnan välinen yhteistyö uuden liiketoiminnan mahdollistajana –hanke*
- ✘ *Toteutusaika: 1.1.2021 - 30.6.2022*
- ✘ *Toteuttajat: Taideyliopisto ja Turun yliopisto*
- ✘ *Rahoitus: EAKR-rahoitteinen (Pirkanmaan ja EP:n liitot), Seinäjoen kaupunki ja Seinäjoen yliopistokeskus*
- ✘ *Esikuvana IRM-tool –hankkeessa meriteollisuuden keskuudessa tehty samankaltainen kehittämistyö (Luova meri)*

TAVOITE

- ✦ Elinkeinoelämän haasteita ratkotaan luovan ajattelun ja taiteellisen asiantuntijuuden keinoin
- ✦ Vahvistaa alueen yrityselämää luovien alojen osaamisen avulla
- ✦ Prosessimalli ja esimerkkejä taiteellisen asiantuntijuuden hyödyntämisestä

Taiteilija-yritys-yhteistyö

- × **3 ruokaketjuun kytköksissä olevaa yritystä:**
Alavuden Öljynpuristamo, Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa (matkailu- ja ravitsemusala), Pirjon Pakari
- × **6 taiteilijaa:**
Maarit Halonen, Antti Hintsa, Tero Hytönen, Noora Kauppila, Teemu Lehmusruus ja Henna Mantere.
- × **9 yritysten haarukoimaa haastetta**
- × **6 taiteilijoiden kehittämää ratkaisukonseptia**

T Y V I

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Yritysten haasteet alasta riippumattomia

- × Uudet toimitilat, visuaalisuus, sijainnin hyödyntäminen, tunnelma
- × Arvojen ja tarinan esille tuominen
- × Laaja omistajuuspohja

- × Henkilökunnan saatavuus
- × Sujuva työ ja työyhteisö
- × Asiakkaiden onnellistaminen

- × Trendeihin vastaava lähileipomo
- × Elämyksellisyys
- × Päivittäisen logistiikan hyödyntäminen

Taiteilijoiden ratkaisut sovellettavissa useampaan haasteeseen

- × **Teemu Lehmusruusu:** Bio/taiteellinen tarinankerronta
- *Arvojen ja tarinan esille tuominen*

- × **Maarit Halonen:** Persoona näkyväksi
- × **Antti Hintsa:** Rakennettu identiteetti
- × **Tero Hytönen:** Työyhteisölähettiläs
- × **Noora Kauppila:** Ässä-kävelyt
 - *henkilökunnan saatavuus*
 - *työn merkityksellisyys*
 - *sujuva työ ja työyhteisö*

- × **Henna Mantere:** Identiteetikollaasi
 - *Trendeihin vastaava lähileipomo*

"Taide voi olla muutakin kuin taulu seinällä"

Taiteilija ja yrittäjä testasivat uudenlaista yhteistyötä eteläpohjalaisessa pilotissa.

Seinäjoki
Marja-Riitta Vuorela

Muotoilija Henna Mantere kiersi seinäjokelaisessa leipomossa sukelutone ja kamera kädessään viime helmikuussa. Sen sijaan et- tä Mantere olisi tekstiilitaiteilija- na maistunut Pirjon Pakarin uuden kahvilan seinille taideteosta, hän havaitsi näkemänsä taiteellise- na asiantuntijana.

Kysy oli Taideyleistön ja Tur- run yllöistön yhteisestä han- keesta, jossa haettiin kokemuks- ta siitä, mitä yritysten ja taiteilij- oiden välinen yhteistyö voisi olla.

-Halusimme missään tapauksessa haastatella uusia ta- peilijoita. Taide voi olla yrityk- sessä muitakin kuin taulu seinäl- lä tai bändi kesijuhlissa, sanoo projektipäällikkö Jenni Larva Tai- deyleistön Seinäjoen yksiköstä.

Taiteilija-yritysyhteistyössä oli mukana kolme eteläpohjalais- ta yritystä ja kuusi taiteilija-kehittä- jää, jotka ratkoivat yritysten heille esittämiä haasteita omalla taiteel- lisella osaamisellaan.

Taiteilijoiden ehdotamista rat- kaisista lapolainen Henna Man- tereen Pirjon Pakarille luoma- kidentiteettiä on tähän men- nessä päässyt toteutukseen asti.

Kotona, turvallinen, kivisteh- ty, aito. Esimerkiksi näillä adjekti- veilla Henna Mantere sanoo ti- västi helmikuussa tutki- musmatkansa jälkeen. Havaillon- si hän yhdisti valitseviin trendei- hin.

Mantere sanoo, että ei aioitaa- ssaan tiennyt, mitä on tarkoiteen tekemisissä. Hän luotti taiteilijan ammattitaitoonsa kivistä joatin epämielästä ja luoda siitä yhe- näinen kokonaisuus.

Lähiesiän hankkeeseen mu- kaan, ei Pirjon Pakarin markki- noinnista vastaava Neeli Malmi- vaaraakaan tiennyt, mitä tuleman pitää.

-Mutta jos se, miten Henna haas- tattiin meitä taiteilijan näkökul- masta, oli silmiä avaavaa, hän aloittaa.

Malmivaara kunnosteli yrityk- sen katsontokäytäntä usein aika mustavalkoiseksi. Taiteilija maas- kasi siihen värit.

-Työryhässä helposti sokertum- ympäristöllä olevaan. Haana kienus- ti serivivästä ja koreista sirti, mikä on ylläriämme, Neeli Malmivaara sa- noo.

Se oli Henna Mantereen tar- koituskäytäntä: antaa silmästä nähti vanha uudella tavalla.

-Halusin antaa työkaluja, kuito- ka mehevöitä yrityksen jo ole- massa olevasta viestistä, hän sanoo. Työkäsi identiteettiä kollaasista taiteekin.

-Oraamme kansion käyttöönä yrityksen sisäisessä viestinnässä.

Taiteilija Henna Mantere kuvasi ja havaitsi oheisista sekä haastatelti sen henkilöitä. Taustalla projektipäällikkö Jenni Larva. HAUKKOSONEN

Henna Mantere haastatelti yrityksen uusia kuitia nähdä se, mikä on jo olemassa. HAUKKOSONEN

Neeli Malmivaara sanoo. Pirjon Pakarin leipomosta on tällä het- kellä seitsemän eri puolia Suo- meä.

Yrittäjän näkökulmasta Hen- na Mantereen ideoina identiteetti- kollaasi oli helppo valita. Pir- jon Pakarin toimitusjohtaja Han- nu Malmivaara sanoo.

-Henna tarjosi avaimet käteen

-pakettia. Saimme sen, mitä odo- timme eli taiteilijan viivaileman- tunteen ja vartuullemme oppaan. Omalle otamme sen käyttöön.

Taiteilija-kehittäjien ratkaisu- mallien hintahaarukka oli muu- tamista tuhansista euroista kym- meniin tuhansiin.

-Yrittäjän mielipiteen on, et- tä koska kysy on varsin uudesta- sta, on helpompaa ostaa edul-

lisempia maastaisia kuin kerral- la kovin kallista. Nyt kun on ko- kemasta, uskalltaa tarttua isom- paankin palaan, Hannu Malmi- vaara sanoo.

Etelä-Pohjanmaalla toteutettu yhteistyömalli on nyt ensi koke- leen silinä, että taide ei ole vain ko- leen vaan myös käytössä.

-Ajatus taiteellisen asiantunt- juiden hyödyntämisestä yritys-

FAKTA Taiteen ja yritysten välinen yhteistyö

• Taiteilija-yritysyhteistyössä oli mukana kolme eteläpohjalais- ta yritystä: Abvuden Olympuristamo, Etelä-Pohjanmaan Osaustekninen keski- ja ravintolapalvelut ja Pirjon Pakari.

• EAKEn rahoittaman hankkeen taustalla kuitit päätettiin hakea avoimessa kilpailussa 67 taiteilijaa.

• Ennen taiteilijoiden valintaa kehitettiin yhteistyömallin taiteilijoiden, yritysten ja taiteilijoiden välillä. Toteutettiin yhteistyömallin taiteilijoiden, yritysten ja taiteilijoiden välillä. Toteutettiin yhteistyömallin taiteilijoiden, yritysten ja taiteilijoiden välillä.

• Työ jatkuu Seinäjoen yllöistön- taiteilijoiden ja yritysten välillä.

Taiteilija Henna Mantere toteutti Pirjon Pakarille ratkaisukonseptinsa Indentiteettikollaasi

Ilkka-Pohjalainen 1.6.2022

Kommentteja prosessiin osallistuneilta

”Hyvinkin mahdollista, että hyödynnämme taiteellisen asiantuntijuuden menetelmiä jatkossa.”

”Taiteentekijöillä olisi todella paljon annettavaa myös yritysmaailmassa.”

”Uusi maailma ja ihan uusi vipu aivoihin.”

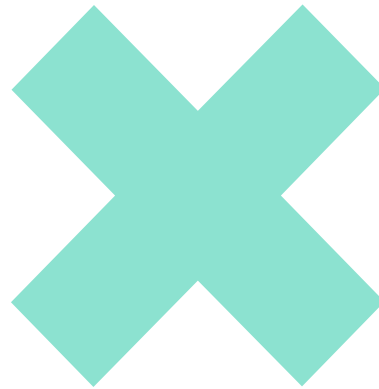

Havainnot

- * tietoutta tarvitaan lisää (esimerkkejä)
- * kiinnostusta sekä taiteilija- että yrityskentällä
- * välittäjän rooli ilmeinen
- * taide antaa uusia tulokulmia ja ajattelutapoja, ratkaisuja

Hankkeen loppujulkaisu

Kiitos!

Jenni Latva, asiantuntija
Taideyliopiston Seinäjoen yksikkö
jenni.latva@uniarts.fi / 040 710 4371

www.uniarts.fi/tyvi